

VERSTERKEN
VAN DE PEDAGOGISCHE BASIS
IN LANDSDEEL **WEST**

WELKOM

WEBINAR
VERSTERKEN VAN DE PEDAGOGISCHE BASIS
IN LANDSDEEL WEST

PROGRAMMA

13.30 – 13.40 uur

Opening, voorstellen en context

Marleen van Berkum, directeur bestuurder bij Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee

13.40 – 14.00 uur

Wetenschappelijk kader

Rob Gilsing, lector Jeugdhulp in transformatie bij de Haagse Hogeschool

14.00 – 14.25 uur

Klas als Werkplaats in het mbo

Nina Struik, KAW-medewerker/trajectbegeleider, Klas als Werkplaats bij Albeda College

14.25 – 14.55 uur

Samenwerking rondom kwetsbare doelgroepen

Chantal van Liefland, regioadviseur Noord Holland Ketenbureau I-Sociaal Domein over Thuis voor Noordje, Marlous van Leeuwen, orthopedagoog en Ellen van de Meeberg, directeur, beiden van Leo Kanner Onderwijsgroep, School zonder Muren

14.55 – 15.00 uur

Afronding

Marleen van Berkum, directeur bestuurder bij Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Goeree-Overflakkee

WETENSCHAPPELIJK KADER

**Rob Gilsing, lector Jeugdhulp in transformatie
bij de Haagse Hogeschool**

Normaliseren en versterken van de pedagogische basis

Webinar Versterken van de Pedagogische
basis – landsdeel West

Rotterdam, 26-06-2024

Rob Gilsing

Lector Jeugdhulp in Transformatie

26-06-2024

DE HAAGSE
HOOGESCHOOL

Kennisnetwerk
Jeugd Haaglanden

Bron: Pikwizard. De kapster op de foto heet geen Tess

26-06-2024

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Normaliseren: waar komt dat vandaan?

- Vanaf eeuwwisseling: sterke stijging (lichtere vormen) jeugdhulpgebruik
- 2015: invoering Jeugdwet. Normaliseren is ‘transformatiedoel’
- Maar het gebruik van (ambulante) jeugdhulp stijgt gewoon door ...
- Groot financieel vraagstuk, leidt tot Hervormingsagenda

Jeugdwet verbindt 'normaliseren' en pedagogische basis

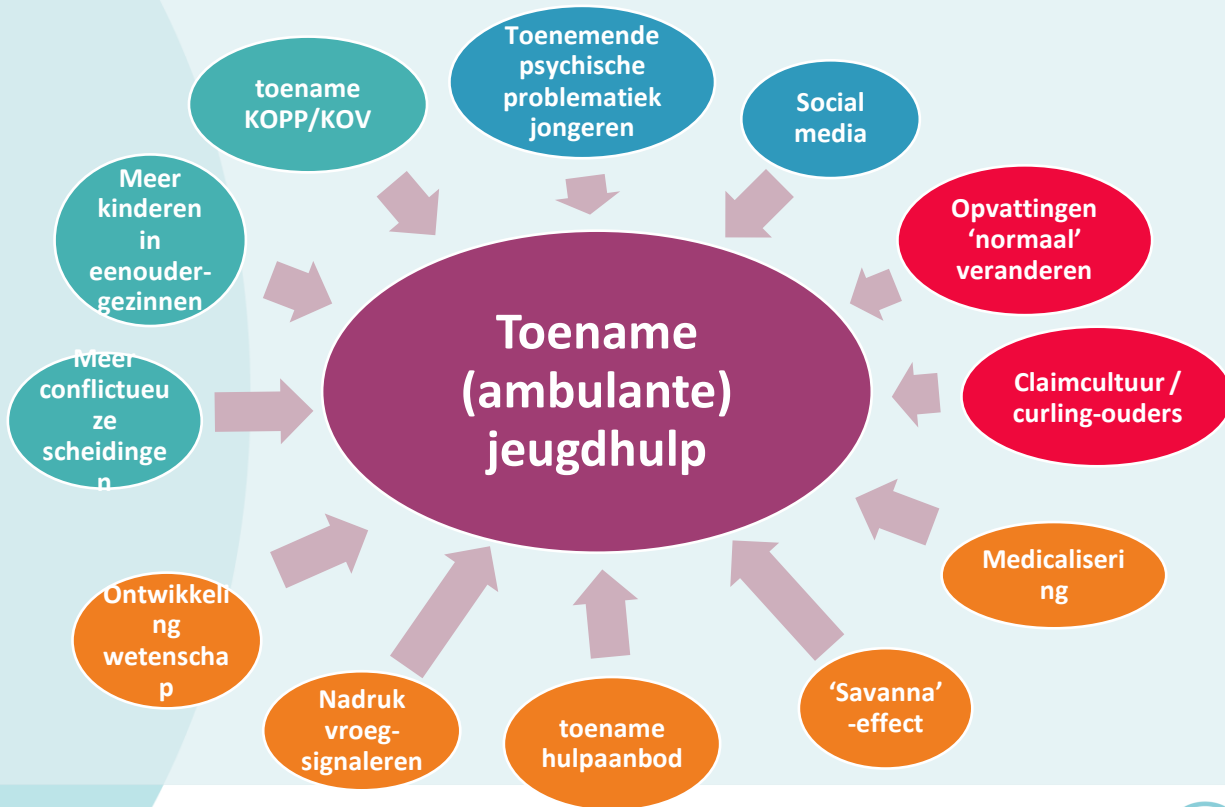
Jeugdwet: 'Zorg, hulp en ondersteuning worden zo ingericht en opgezet dat een **'normale' manier van opgroeien en opvoeden** wordt gestimuleerd. (Uitgaan) van de mogelijkheden en behoeften van individuele jeugdigen en hun ouders. **(Hulp en ondersteuning zijn) aanvullend aan wat ouders en jeugdigen zelf kunnen.** (...)

Door vroegtijdige ondersteuning, een positief opvoed- en opgroei-klimaat, goede basisvoorzieningen en een woonomgeving die uitnodigt tot sporten, spelen en talentontwikkeling kan een **onnodig beroep op gespecialiseerde zorg of (inkomens)voorzieningen** worden voorkomen.' (MvT)

Met andere woorden ...

- jeugdhulp aanvullend op eigen verantwoordelijkheid
- ‘normaal’ en ‘onnodig beroep’ niet gedefinieerd.
- Normaliseren gaat voorbij ‘jeugdhulp’:
 - sterke pedagogische civil society en preventie
 - voorliggende problematiek andere domeinen (bijv. schulden, basis op orde, gzz-problematiek ouders)

Mogelijke oorzaken toename jeugdhulp

Wat is 'normaal'?

Denken in gemiddelden – 'Mensen zijn ingewikkeld'
(Floortje Scheepers)

Voldoen aan norm / maatschappelijke verwachting 'Over
normaliteit en andere afwijkingen' (Paul Verhaegh)

Omgaan met psychische kwetsbaarheid – 'Het tekort van
het teveel' (Damiaan Denys)

Geluk kun je leren, eigen verantwoordelijkheid, druk op
excelleren (meritocratie, Bert Wienen – lezing 'Nieuw
kinderrecht – het recht om te falen')

Pedagogisch vs medisch paradigma / medicalisering
(Sanne Bloemink – Diagnosedrift)

Goed, normaliseren dus!

- Normaliseren van opgroeien en opvoeden
- Maar wat is dat dan?
- En volgens wie?

VISIE NORMALISEREN

Ontwikkeld en opgesteld door Leernetwerk
Normaliseren van Werkplaats SAMEN

Claudia Vrijhoff, Tamara Bos

2022

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Visie leernetwerk 1

- Verwachtingen, twijfels, onzekerheden, kwetsbaarheden, vragen, vallen en opstaan, leed en verdriet, incidenten: het hoort bij het leven
- 'Problemen' zijn vaak tijdelijk
- We accepteren verschillen
- Mensen en zeker jeugdigen hebben het recht om fouten te maken
- Afwijking van norm niet persé problematiseren / medicaliseren
- Oog voor het positieve, talenten, veerkracht
- Goed genoeg is goed genoeg

Visie leernetwerk 2

- Aanmoediging ouders/jeugdigen om verwachtingen, twijfels, onzekerheden, kwetsbaarheden, vragen in informele netwerken te bespreken en hier steun/hulp te zoeken wanneer het even niet lekker loopt.
- (Vroeg) Tijdige toegang voor ouders/jeugdigen tot herkenbare aanspreekpunten in directe omgeving
- Ondersteuning zoveel mogelijk door steunfiguren die de jeugdige/gezin kennen en zoveel mogelijk langdurig betrokken blijven.
- Uitgangspunt: ouders/jeugdigen nemen verantwoordelijkheid nemen voor zover mogelijk – met oog voor de grenzen van hun draagkracht

Visie leernetwerk 3

- Bij aanmelding voor (formele) jeugdhulp: gezamenlijk inzicht situatie, vragen of zorgen: met ouders/jeugdigen en evt netwerk - gelijkwaardigheid is uitgangspunt, ouders/jeugdigen serieus nemen
- Brede blik: context jeugdige, situatie ouder(s)/gezin, talenten, successen, dingen die goed gaan en beschermende factoren
- Belang van alternatieve hypothesen
- Maar hulpvraag/ondersteuningsbehoefte jeugdige/ouder(s) niet uit oog verliezen. En hun goed genoeg is goed genoeg
- Hulp zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig
- Opgroeien zoveel mogelijk in eigen omgeving en in regulier onderwijs

Wat vraagt normaliseren?

- Bewustwording belang normaliseren / normaliseren als leidend principe
- Maatschappelijke dialoog:
 - Naar een meer normaliserende taal
 - Herwaardering van classificaties
 - Versterken van het gewone leven

De kracht van het gewone

Voorbeelden ter inspiratie voor normaliseren

Leernetwerk normaliseren Werkplaats SAMEN

Tamara Bos
Rob Gilsing
Marije van der Hulst
Barbera Voskuil

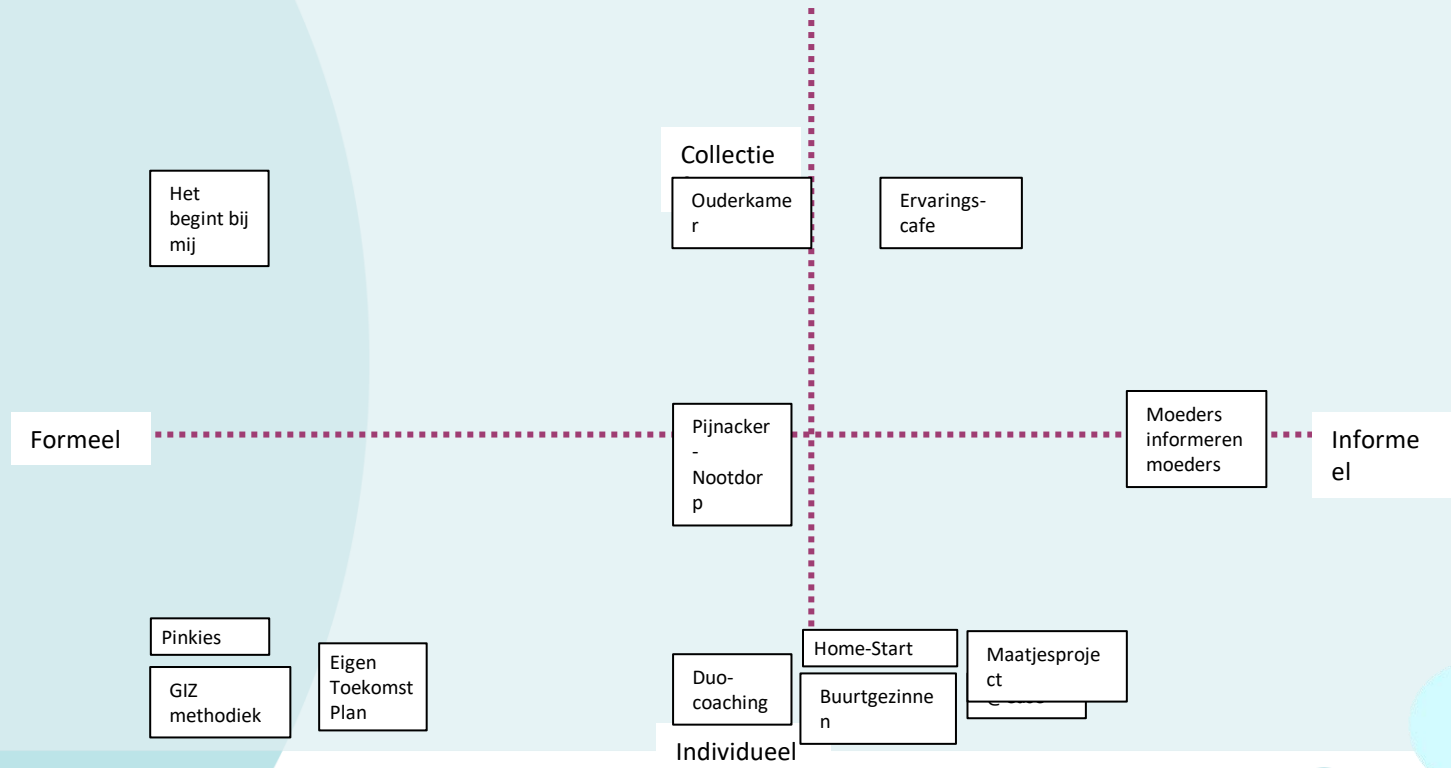

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

netwerk
glanden

Normaliseren in de praktijk

De kracht van het gewone – Ervaringscafe (ExpEx)

1. Behoefte van jeugdige is leidend

- *"Iedereen is wekelijks welkom, wordt gezien en doet ertoe. Iedereen brengt eigen ideeën voor activiteiten, referentiekader, achtergrond mee"*
(Bezoeker Ervaringscafe)

2. Gelijkwaardigheid jeugdige en ondersteuners

- *"Voor en door jongeren, hoe wij met elkaar samenwerken is gewoon gelijkwaardigheid, ook naar de deelnemers toe."*
(Vrijwilliger ExpEx)

3. Steun is waar mogelijk informeel

"Het is een werkend concept, het heeft betekenis. Het is zo bijzonder en laat tegelijkertijd zien dat het allemaal niet moeilijk en ingewikkeld hoeft te zijn. Je kan hier zelf aangeven als je ergens hulp bij wil, ergens advies bij wil, stappen wil zetten. Maar als je alleen spelletjes wil spelen, dan is dat ook o.k. en voel je vanzelf, kom je zelf wel als je een stap wil en kan zetten. Dat is regie."
(Coordinator ExpEx)

De kracht van het gewone – Buurtgezinnen

1. Twijfels en kwetsbaarheden zijn normaal

- *"De steun van Buurtgezinnen sluit aan bij het gewone leven, vanuit herkenning denken steunouders mee over ouderschap van de vraagouders zonder bemoeienis met de opvoeding. De gezinnen verbinden zich voor de duur van 2 jaar aan elkaar en overbruggen verschillen in generaties, sociaaleconomische en cultureel-religieuze achtergrond."*

2. Vragen en behoeften van jeugdigen en ouders zijn leidend

- *"Buurtgezinnen biedt praktische en emotionele steun, rust, een anker. Omdat steunouders ervoor hebben gekozen om hulp te bieden, kunnen vraagouders steun accepteren en 'vraagverlegenheid' loslaten."*

3. Steun is (waar mogelijk) informeel

- *"De steun van Buurtgezinnen is laagdrempelig, vrijblijvend, ongedwongen, dichtbij huis en wordt geboden door buurtgenoten die op minder dan 10 kilometer afstand wonen. De steun-, en vraaggezinnen vormen gedurende (tenminste) 2 jaar een uitbreiding van het sociale netwerk."*
- *Na de 2 jaar houden 35-40% van de gezinnen contact met elkaar"*

Publicaties te raadplegen op:

<https://www.kennisnetwerkjeugdhaaglanden.nl/producten-leernetwerk-normaliseren>

<https://www.kennisnetwerkjeugdhaaglanden.nl/de-kracht-van-het-gewone-voorbeelden-ter-inspiratie-voor-normaliseren>

KLAS ALS WERKPLAATS IN HET MBO

**Nina Struik, KAW-medewerker/trajectbegeleider,
Klas als Werkplaats bij Albeda College**

SAMENWERKING RONDOM KWETSBARE DOELGROEPEN

**Chantal van Liefland, regioadviseur Noord Holland
Ketenbureau I-Sociaal Domein over Thuis voor Noordje
en Marlous van Leeuwen, orthopedagoog en
Ellen van de Meeberg, directeur, beiden van Leo Kanner
Onderwijsgroep, School zonder Muren**

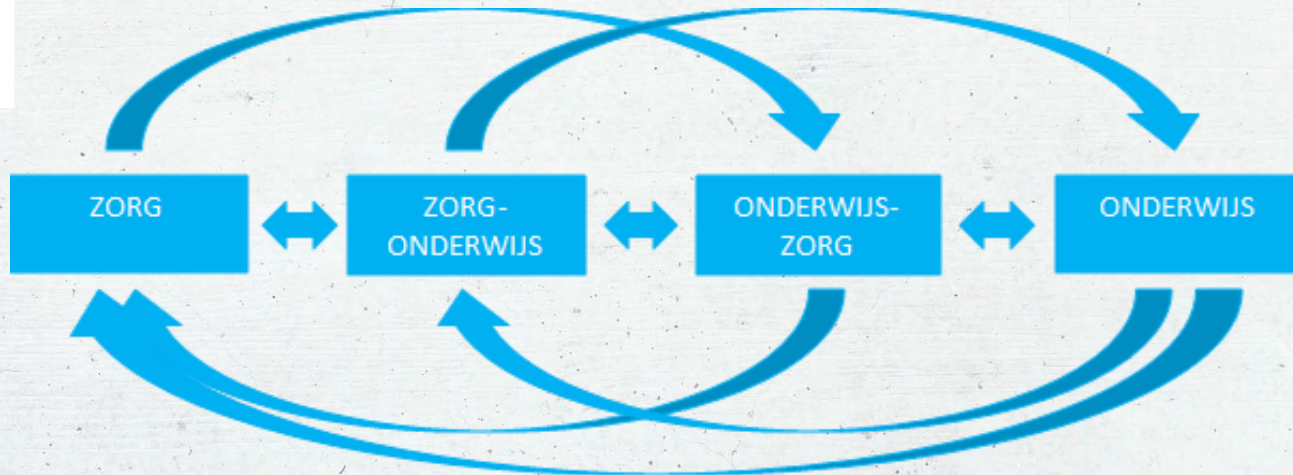
VERSTERKEN
VAN DE PEDAGOGISCHE BASIS
IN LANDSDEEL **WEST**

**VERANDER
MUREN
IN DEUREN**

Loesje

Het continuüm tussen zorg en onderwijs

Samen onderweg naar Passend Perspectief

Uitstroom naar passend perspectief:

21-22:

-85% naar passende vervolgplek

22-23:

- 93% naar passende vervolgplek

Waarvan uitstroom naar onderwijs:

21-22: 50%

22-23: 30%

Ervaringen

Fantastische ondersteuning door de orthopedagoog en de leerkracht (citaat ouder)

Ik vond het heel fijn en heb de hulp gekregen die ik nodig had (citaat leerling)

Bedankt de begeleiding en het vooruitkijken naar het toekomstperspectief! (citaat ouder)

De leerkracht had veel ideeën om mij te helpen om de goede kant op te gaan. (citaat leerling)

Ik mocht vooral zelf keuzes maken over mijn eigen toekomstperspectief. Dit ik nog nooit zo ergens ervaren (citaat leerling)

Ik vond het fijn en belangrijk dat ik 1:1 les kon krijgen. Ik ben door deze periode anders en positiever naar school en leren gaan kijken. (citaat leerling)

Ik vond het een fijne, rustige plek om te werken. Ik kon hier goed de balans vinden tussen werken en ontspannen. (citaat leerling)

Ik vond het een hele fijne sfeer in de klas en er is goed geluisterd naar mij. (citaat leerling)

VERSTERKEN
VAN DE PEDAGOGISCHE BASIS
IN LANDSDEEL **WEST**

BEDANKT

